

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. elnökhelyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2016. március 22.

IV. sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51%-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

- 1.* **Határozza meg az antigén fogalmát és az immunrendszer reakcióinak lényegét a megadott szempontok alapján!** **3 pont**

Az antigén fogalma:

Azokat az anyagokat, amelyek a szervezetbe jutva a szervezet immunrendszerét védekező reakcióra készítik, antigéneknek nevezzük.

Az immunrendszer reakciói antigén hatására:

- celluláris immunválasz:

Az immunrendszer sejtjeit aktiválja, amelyek a felületükön megkötik, közömbösítik az antigént.

- humorális immunválasz:

Az immunrendszer sejtjei ellenanyagot, antitestet termelnek, melyek a vérbe jutva közömbösítik az antigént.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. **Húzza alá az emberi egyedfejlődésre vonatkozó helyes válaszokat!** **3 pont**

- a gerincoszlopon enyhén S-alakú görbületek, hajlatok találhatók
- az érrendszer vízszintesen fut
- a zsigerek a hasüreg irányába rendeződtek
- az agykoponya és arckoponya azonos arányt mutat
- az alsó végtag izomzata erősebb lett, a lábboltozat három ponton támaszkodik
- a felső végtag izomtömege megnövekedett

(Csak a 3 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

- 3.* **Írjon három olyan okot, mely a szervezet folyadék- és elektrolit háztartásának felborulásához vezethet!** **3 pont**

- *hányás*
- *hasmenés*
- *nagyfokú izzadás*
- *vérplazmavesztés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Nevezze meg a csontok folytonos összeköttetéseinek fajtáit!** **3 pont**

- *kötőszövetes*
- *porcos*
- *csontos*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 5.* **Ismertesse az angolkór betegséget a megadott szempontok alapján!** **4 pont**

Oka:

A napfény ultraibolya sugarainak hiánya miatt elmarad a D-vitamin képződése (a bőrben lévő ergoszterinből nem keletkezik D-vitamin), így a mészsók nem épülnek be a csontokba.

Tünetei: Írjon kettőt!

- *a csontok lágyak, görbültek*
- *gerincferdülés*
- *ó-láb vagy x-láb kialakulása*

A betegség megelőzése:

D₃-vitamin adása

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 6.* **Ismertesse az izomműködés élettanával kapcsolatos alábbi fogalmak jelentését!** **2 pont**

Küszöbinger:

... az a minimális ingererősség, melyre az izom összehúzódással válaszol...

Kontrakció:

...egy izomrost összehúzódása inger hatására....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. **Nevezze meg a leírt jellemzők alapján a betegségeket!** **2 pont**

A B₁₂ - vitamin nem tud felszívódni a gyomorban termelődő intrinszik faktor hiánya miatt.

...vészes vérszegénység...

A kóros (éretlen) fehérvérsejtek száma emelkedett, de funkciójukat nem tudják ellátni.

...leukémia...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. **Ismertesse az angina pectoris jellemző fájdalmát a megadott szempontok szerint!** **6 pont**

A fájdalom helye: *a szegycsont mögött*

A fájdalom jellege: *szorító, markoló érzés*

A fájdalom kisugárzása: *- nyak bal oldala
- bal váll, bal kar
- lapockák közé
- gyomorgödörbe*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.* **Soroljon fel a tüdőembólia kialakulásának lehetséges okai közül ötöt!** **5 pont**

- alsó végtagok trombózisa*
- hasi műtét után*
- szülés után, gyermekágyas időszak alatt*
- kismencedencei műtét után*
- pitvari trombózis*
- hosszan tartó ágynyugalmat igénylő betegség*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Sorolja fel az orrmelléküregeket magyarul!

4 pont

- *arcüreg*
- *homloküreg*
- *ékcsonti üreg*
- *rostacsont üregei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11. Húzza alá a felsorolásból az emésztőrendszer középső szakaszának részeit!

4 pont

- végbél
- csípőbél
- szájüreg
- gyomor
- patkóbél
- vastagbél
- nyelőcső
- éhbél
- garat

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

12. Nevezze meg azt a helyet, ahol az alábbi tápanyagok bontása kezdődik!

3 pont

Szénhidrátok: ...*szájüreg*...

Fehérjék: ...*gyomor*...

Zsírok: ...*vékonybél*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.* Ismertessen a cukorbetegknél előforduló alacsony vércukorszint (hypoglykaemia) kialakulásának okai közül kettőt!

2 pont

- *a szükségesnél nagyobb mennyiségű inzulin adagolása*
- *elmarad az inzulin beadását követően a kellő mennyiségű szénhidrát fogyasztása*
- *intenzív fizikai munkavégzés, mely fokozza a szénhidrát felhasználását*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Sorolja fel a vizeletkiválasztó - és elvezető rendszer részeit! **4 pont**

- *vese*
- *húgyhólyag*
- *húgyvezeték*
- *húgycső*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* Ismertessen a vesekőképződés hajlamosító tényezői közül kettőt! **2 pont**

- *vizelet pangás a húgyutak szűkülete vagy elzáródása miatt*
- *a vizelet fertőződése*
- *kőképző anyagok felszaporodása a vizeletben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.* Határozza meg az alábbi fogalmak lényegét! **3 pont**

Nefron: ...*a vese működési egysége*...

Elsődleges vizelet: ...*a vérplazma fehérjementes szűrlete*...

Homeosztázis: ...*a szervezet belső egyensúlya*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Sorolja fel a méhnyálkahártya felépülésének és lelökődésének fázisait magyar és latin kifejezésekkel! **4 pont**

- *újraképződés - regeneráció*
- *növekedés - proliferáció*
- *elválasztás - szekréció*
- *lelökődés - menstruáció*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

18.* Válaszoljon röviden a férfi nemi működéssel kapcsolatos alábbi kérdésekre!

5 pont

Hol termelődik a tesztoszteron?

...*a herék Leydig-féle sejtjeiben...*

Hol termelődnek a spermiumok a herék szerkezetén belül?

...*a herecsatornák falának hámjában...*

Mely férfi nemi szervben tárolódnak a spermiumok?

...*a mellékherékben...*

Hol helyezkedik el a prosztatata?

...*a húgyhólyag alatt...*

Hol fejlődnek a herék a magzati életben?

...*a hasüregben...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.* Ismertesse a felsorolt hormonok hatását! Töltse ki az alábbi táblázatot!

5 pont

A hormon neve		A hormon hatása (Írjon egyet-egyet!)
STH		- <i>fokozza a növekedést</i> - <i>fokozza a fehérjeszintézist</i>
ADH		- <i>szabályozza a vízvisszaszívást a vese tubulusaiban</i> - <i>érösszehúzó hatású</i> - <i>emeli a vérnyomást</i>
FSH	nő	- <i>megindítja a tüszőérést</i> - <i>a petefészerekre hat</i>
	férfi	- <i>fokozza a spermatogenezist</i> - <i>a herékben megindítja az ondósejtek képződését</i>
tiroxin		- <i>fokozza az anyagcserét</i> - <i>szabályozza a szöveti oxidációt</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Húzza alá a helyes megállapításokat!**4 pont**

- az óriásnövény oka a növekedési hormon túltermelődése
- a diabetes insipidus tünete a vizeletmennyiség csökkenése
- a strúma a mellékvese megnagyobbodásával járó kórkép
- az akromegália a csontvégek meghosszabbodását jelenti
- a mellékpajzsmirigy fokozott működése miatt jön létre a tetánia
- a cukorbetegség (diabetes mellitus) oka inzulinhiány
- a hyperglykaemias kómánál a lehelet acetonszagú
- a Basedow-kór (hyperthyreosis) esetén a pulzus gyér, a vérnyomás alacsony

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

21.* Ismertesse az agyhártyagyulladás (meningitis) lehetséges okait, tüneteit!**6 pont**

Okai: Írjon kettőt!

- *baktériumok okozta fertőzés*
- *vírusok okozta fertőzés*
- *gombák okozta fertőzés*
- *paraziták okozta fertőzés*

Tünetei: Írjon négyet!

- *heves fejfájás, fény-zaj érzékenység*
- *magas láz*
- *zavart tudat*
- *aluszékonyság*
- *hányás*
- *„vadászkutyafekvés”*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Ismertesse a könnykészülék részeit és feladatát!**3 pont**

Részei:

- *könnyet termelő mirigyek*
- *könnyelvezető-rendszer*

Feladata:

- *folyamatos könnytermelés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Válaszoljon röviden az idegrendszerre vonatkozó alábbi kérdésekre!

4 pont

Hol kereszteződik a piramispálya nagy része?

...*a nyúltvelőben*...

Mely lebenyben találhatók a látóközpontok?

...*a nyakszirti lebenyben*...

Hol található a hallás kérgi központja?

...*a halánték lebenyben*...

Hogy nevezzük az idegrendszer támasztószövetét?

...*neuroglia*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24. Sorolja fel a külső- és a középfül részeit magyarul!

6 pont

Külső fül részei:

- *fülkagyló*
- *külső hallójárat*
- *dobhártya*

Középfül részei:

- *dobüreg*
- *hallócsontok*
- *fülkürt (Eustach- kürt)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25.* Soroljon fel a leggyakrabban előforduló mérgezések típusai közül ötöt!

5 pont

- *gyógyszermérgezés*
- *alkoholmérgezés*
- *gázmérgezések*
- *marószermérgezés*
- *ételmérgezés*
- *gombamérgezés*
- *mérgező növények*
- *növényvédőszer mérgezés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* Ismertesse az agyi érkatasztrófákra jellemző tüneteket! **5 pont**
Írjon ötöt!

- *fejfájás*
- *mozgászavar*
- *féloldali végtagbénulás, arcbénulás*
- *beszédzavar*
- *zavart tudat*
- *hirtelen eszméletvesztés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)